

Atmosferos taršos mažinimas šilumos ūkio sektoriuje: strategija ir jos įgyvendinimo priemonės

Viktorija Sankauskaitė
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos
narė

**Seminaras „Oro taršos mažinimo strategija.
Europos parlamento pozicija“**

2015 m. gruodžio 4 d.
Vilnius

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

- **Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija**

Peržiūrima kas penkeri metai. Patvirtinta Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133

- **Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių planas**

Rengiamas penkerių metų laikotarpiui ir tvirtinamas Vyriausybės.
Nepatvirtintas

Investicijų į energetikos sektorių kryptis reglamentuojantys teisės aktai (2)

3

Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija

Strategijoje numatomos:

- 1) valstybės energetinės nepriklausomybės ir energetikos saugumo priemonės
- 2) energijos ar energijos išteklių poreikių, importo, eksporto prognozės
- 3) energijos gamybos pajėgumų poreikis
- 4) energetikos sektoriaus struktūros tobulinimo kryptys ir priemonės
- 5) energijos išteklių vartojimo struktūra ir jos prognozės
- 6) **energetikos žalingo poveikio aplinkai mažinimo prognozės ir priemonės**
- 7) atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių vartojimo plėtra
- 8) energijos vartojimo efektyvumo priemonės
- 9) **reikalingos investicijos į energetikos sektorių**
- 10) energijos išteklių atsargų įvertinimas ir sudarymas
- 11) energijos rinkų plėtros priemonės
- 12) energetikos valdymo tobulinimo kryptys
- 13) energijos kainodaros tobulinimo kryptys
- 14) kiti su energetikos plėtra susiję klausimai

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa

- **Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa** - nustato ilgalaikes ir kompleksines šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo kryptis bei įgyvendinimo priemones valstybės teritorijoje.

Patvirtinta Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284

- **Programos įgyvendinimo priemonių planas**

Patvirtintas kaip Programos dalis

- ✓ **Programos 1 tikslas** – mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamu kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliams

Energetikos įstatymas

15 str. 3 d.

Energetikos įmonės, besiverčiančios veikla, kurios kainos yra reguliuojamos, numatomas investicijas turi derinti su Komisija. Jeigu šios energetikos įmonių investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms peržiūrėti

Pagal pirminę investicijos paskirtį:

- 1) investicijos, atliekamos Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą, Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, investicijos, kurios galiojančiuose teisės aktuose yra paminėtos kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms
- 2) investicijos į sistemų plėtrą (įskaitant naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą)
- 3) investicijos esamos sistemos atnaujinimui
- 4) investicijos esamos sistemos modernizacijai
- 5) kitos reguliuojamai veiklai vykdyti būtinos investicijos

- **Efektyvios investicijos** – tenkinančios šiuos kriterijus:
  - ✓ Investicijos, skirtos esamų energetikos sistemų efektyvumo didinimui modernizuojant sistemas
  - ✓ Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) turi būti didesnė arba lygi nuliui
  - ✓ Finansinė vidinė gražos norma (FVGN) turi būti ne mažesnė kaip atitinkamo sektoriaus įmonei nustatyta kapitalo gražos norma
  - ✓ Įmonės finansinis pajėgumas turi būti pakankamas
  - ✓ Neturi didinti kainos esamiems vartotojams
  - ✓ Nurodoma socialinė-ekonominė, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo užtikrinimo nauda
- **Neefektyvios investicijos** – netenkinančios aukščiau pateiktų kriterijų

Neefektyvios investicijos turi būti pagrįstos atitinkamais teisės aktais, kompetentingų institucijų dokumentais ir (arba) pačių energetikos įmonių

- **Neefektyvios investicijos gali būti:**

- ✓ Šilumos įmonių investicijos pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti
- ✓ Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms, sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiujų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti, esamų sistemų atnaujinimui skirtos Šilumos įmonių investicijos

Ačiū už dėmesį